

ELEKTRİK PİYASASI İTHALAT VE İHRACAT YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, elektrik piyasasında; elektrik enerjisi ithalatı ve/veya ihracatı faaliyetine ilişkin usul ve esaslar ile uluslararası enterkonneksiyon hatlarının kapasite tahsisine ve sınır ötesi elektrik enerjisi ticaretine yönelik kullanımına ilişkin esasların belirlenmesidir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, elektrik enerjisi ithalatı ve/veya ihracatına ilişkin usul ve esasları, ithalat ve/veya ihracat faaliyeti yapacak tüzel kişilerin hak ve yükümlülüklerini ve uluslararası enterkonneksiyon hatlarının kullanımına ve kapasite tahsisine ilişkin esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik; 14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 12 nci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) **(Değişik:RG-24/4/2021-31464)** Azaltma: 28/5/2014 tarihli ve 29013 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Elektrik Şebeke Yönetmeliğine göre, Sistem İşletmecisinin hızla hareket etmesi gereken acil durumlarda Sistem İşletmecisi tarafından piyasa katılımcılarına tahsis edilmiş olan Fiziksel İletim Haklarının alış-veriş programı verilmeden önce düşürülmesi,

b) Bakanlık: Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığını,

c) Başkan: Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu Başkanını,

ç) Dağıtım: Elektrik enerjisinin 36 kV ve altındaki hatlar üzerinden naklini,

d) Dağıtım Sistemi: Bir dağıtım şirketinin, lisansında belirlenmiş dağıtım bölgesinde işlettiği elektrik dağıtım tesisleri ve şebekesini,

e) Dağıtım Şirketi: Belirlenen bir bölgede elektrik dağıtımı ile iştigal eden tüzel kişiyi,

f) Enterkonneksiyon: İletim ve dağıtım sistemlerinin toplamından oluşan ulusal elektrik sisteminin diğer bir ülkeye ait elektrik sistemine bağlanmasını,

g) Enterkonneksiyon Hattı: İletim ve dağıtım sistemlerinin toplamından oluşan ulusal elektrik sisteminin başka bir ülkenin elektrik sistemine bağlantısını sağlayan enerji iletim ve dağıtım tesisini,

ğ) **(Değişik:RG-24/4/2021-31464)** Enterkonneksiyon İşletme Anlaşması: Sistem İşletmecisi ve enterkonneksiyon oluşturulan diğer ülke iletim veya dağıtım şirketi arasında yapılan ve enterkonneksiyon hattının işletilmesi ile ilgili esas ve usulleri içeren anlaşmayı,

h) Enterkonneksiyon Kapasitesi: Türkiye ve ilgili ülke arasındaki enterkonneksiyonlardaki sınır ötesi elektrik enerjisi transfer kapasitesini,

ı) **(Değişik:RG-24/4/2021-31464)** Enterkonneksiyon Kullanım Anlaşması: Sistem İşletmecisi tarafından işletilen uluslararası enterkonneksiyon hatları üzerinden hizmet alan lisans sahibi tüzel kişi ile Sistem İşletmecisi arasında imzalanan ve enterkonneksiyon hattının kullanımı ile ilgili esas ve usulleri içeren anlaşmayı,

i) **(Değişik:RG-24/4/2021-31464)** ENTSO-E (Avrupa Elektrik Şebekesi İletim Sistemi İşletmecileri): Kâr amacı gütmeyen bir uluslararası kuruluş olarak ve Avrupa Birliğinin 714/2009 sayılı Sınır Ötesi Elektrik Ticareti Tüzüğünde belirtildiği şekilde, Topluluk düzeyinde iç elektrik piyasasında entegrasyonun tamamlanması, sınır ötesi elektrik ticaretinin iyileştirilmesi, Avrupa elektrik iletim şebekesinin optimal yönetilmesinin, koordineli işletilmesinin ve arz güvenliğinin sağlanmasını teminen tüm İletim Sistemi İşletmecileri arasında işbirliğinin sürdürülmesi amacıyla kurulmuş uluslararası kuruluşu,

j) **(Değişik:RG-24/4/2021-31464)** İhale dokümanları: Sistem İşletmecisi veya Kanunun 8 inci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca taraf olunan uluslararası kuruluşlar tarafından hazırlanan ve hat kapasite tahsisine ve bu kapasitelerin kullanımına ilişkin dokümanları,

k) İhracat Kaydıyla İthalat: Elektriğin ihracat amacı ile aynı uzlaştırma döneminde ithal edilmesini,

l) **(Değişik:RG-24/4/2021-31464)** İkincil Fiziksel İletim Hakkı Piyasası: Senkron paralel bağlantılarda bir Fiziksel İletim Hakkı sahibine ihalelerde ya da Fiziksel İletim Hakkı devri yoluyla tahsis edilen Fiziksel İletim Haklarının başka bir tedarik şirketine veya ihracat yönünde bir üretim lisansı sahibine devrine olanak sağlayan mekanizmayı,

m) İletim: Elektrik enerjisinin gerilim seviyesi 36 kV üzerindeki hatlar üzerinden naklini,

n) **(Değişik:RG-24/4/2021-31464)** İletim Sistemi İşletmecileri Arası Tazmin Mekanizması: Birbirlerine senkron paralel bağlı İletim Sistemi İşletmecileri arasındaki sınır ötesi fiziki akışlarla ilgili olarak sınır ötesi fiziki akışın başladığı (kaynak) ve sonlandığı (varış) ulusal iletim sistemlerindeki fiziki akışları esas alacak şekilde, iletim sistemi transit olarak kullanılan İletim Sistemi İşletmecisine, sınır ötesi akışların gerçekleştirilmesine ilişkin olarak, ileriye dönük uzun

dönemli maliyetleri, kayıpları, yeni altyapı yatırımlarını ve mevcut altyapı maliyetlerinin uygun bir oranını dikkate almak suretiyle belirlenen bir bedelin ödenmesini öngören mekanizmayı,

o) İletim Tesisi: Üretim veya tüketim tesislerinin 36 kV üstü gerilim seviyesinden bağlı olduğu üretim veya tüketim tesisi şalt sahasından sonraki nihayet direğinden itibaren iletim şalt sahalarının orta gerilim fiderleri de dâhil olmak üzere dağıtım tesislerinin bağlantı noktalarına kadar olan tesisleri,

ö) İlgili Mevzuat: Elektrik piyasasına ilişkin kanun, **(Ek ibare:RG-24/4/2021-31464) Cumhurbaşkanlığı kararnamesi, Cumhurbaşkanlığı kararı**, yönetmelik, lisans, tebliğ, genelge ve Kurul kararlarını,

p) Kanun: 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununu,

r) Kısıt: Ulusal elektrik sistemlerini birbirine bağlayan enterkonneksiyon kapasitelerinin tahsisinde, piyasa katılımcılarının sınır ötesi elektrik enerjisi ticaretine yönelik talep toplamalarının Kullanıma Açık Kapasite (KAK)’den büyük olması halini,

s) Kısıt Yönetimi: Kısıt olması durumunda enterkonneksiyon hat ya da hatlarındaki Kullanıma Açık Kapasitelerin (KAK) talep sahipleri ya da talep sahiplerinin bir kısmının kullanımına tahsis edilmesine ilişkin yöntemleri,

ş) **(Değişik:RG-24/4/2021-31464)** Kısıt Yönetimi Bedeli: İthalat ve/veya ihracat faaliyeti çerçevesinde yapılan elektrik enerjisi nakli için kullanılacak enterkonneksiyon hat kapasitesinin tahsisinde kısıt olması halinde bu Yönetmelik hükümleri uyarınca Sistem İşletmecisine veya Kanunun 8 inci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca taraf olunan uluslararası kuruluşlara ödenen bedeli,

t) Kullanım Dönemi: Enterkonneksiyon hatları kapasitelerinin kullanıcılara tahsis edildiği dönemi,

u) **(Değişik:RG-24/4/2021-31464)** Kullanım Faktörü: Kapasite tahsisı yapılan enterkonneksiyon hatlarının belli bir zaman diliminde fiili kullanımı sonucu hat üzerinden transfer edilen toplam enerjinin, aynı zaman dilimi içerisinde hatta tahsis edilmiş bulunan tüm kapasitenin kullanılması durumunda hat üzerinden transfer edilmesi gereken toplam enerji miktarına yüzde (%) cinsinden oranı,

ü) **(Değişik:RG-24/4/2021-31464)** Kullanıma Açık Kapasite (KAK): Belirli bir enterkonneksiyon hattı veya sınır bazında hesaplanmış olan Net Transfer Kapasitesinden, Tahsis Edilmiş Kapasitenin çıkarılması sonucu bulunan ve piyasa katılımcılarının kullanımına sunulan megavat (MW) cinsinden elektrik enerjisi güç miktarını,

v) Kurul: Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunu,

y) Kurum: Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunu,

z) **(Değişik:RG-24/4/2021-31464)** Net Transfer Kapasitesi (NTK): Bir enterkonneksiyon hattı veya sınır bazında, ulusal elektrik sistemi ile komşu ülke elektrik sistemi arasında her iki elektrik sisteminde uygulanan bütün güvenlik kriterleri ve gelecekte oluşabilecek belirsizlikler de dikkate alınarak hesaplanan transfer edilebilen megavat (MW) cinsinden azami elektrik enerjisi güç miktarını,

aa) Piyasa: Üretim, iletim, dağıtım, piyasa işlemi, toptan satış, perakende satış, ithalat ve ihracat faaliyetleri ile bu faaliyetlere ilişkin iş ve işlemlerden oluşan elektrik enerjisi piyasasını,

bb) Serbest bölge: 6/6/1985 tarihli ve 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanununa göre Bakanlar Kurulu kararıyla kurulan bölgeleri,

cc) Serbest olmayan tüketici: Elektrik enerjisi ve/veya kapasite alımlarını sadece, bölgesinde bulunduğu görevli tedarik şirketinden yapabilen gerçek veya tüzel kişiyi,

çç) Serbest tüketici: Kurul tarafından belirlenen elektrik enerjisi miktarından daha fazla tüketimi bulunduğu veya iletim sistemine doğrudan bağlı olduğu veya organize sanayi bölgesi tüzel kişiliğini haiz olduğu için tedarikçisini seçme hakkına sahip gerçek veya tüzel kişiyi,

dd) Sınır Ötesi Akış: Bir iletim veya dağıtım şebekesinin sınırları içindeki üretici ve/veya tüketicilerin, iletim veya dağıtım şebekesi sınırları dışındaki üreticiler ve/veya tüketicilerle elektrik enerjisi alışverişi sonucunda veya senkron şebekeye bağlı diğer ülkelerin iletim sistemleri arasında senkron paralel bağlantı sonucunda ilgili iletim veya dağıtım şebekesinde ortaya çıkan fiziksel elektrik akışını,

ee) **(Değişik:RG-24/4/2021-31464)** Sistem İşletmecisi: 36 kV ve altındaki şebeke için ilgili dağıtım şirketini, 36 kV üstü şebeke için TEİAŞ’ı,

ff) **(Değişik:RG-24/4/2021-31464)** Tahsis Edilmiş Kapasite (TEK): Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden önce yapılan uluslararası anlaşmalarla veya bu Yönetmelik kapsamında tahsis edilmiş veya kullanıcıların hat inşa etmesi nedeni ile tahsis edilen megavat (MW) cinsinden kapasite miktarlarının toplamını,

gg) Tarife: Elektrik enerjisinin ve/veya kapasitenin iletimi, dağıtımı ve satışı ile bunlara dair hizmetlere ilişkin fiyatları, hükümleri ve şartları içeren düzenlemeleri,

ğğ) Tedarik: Elektrik enerjisinin ve/veya kapasitenin toptan veya perakende satışını,

hh) Tedarikçi: Elektrik enerjisi ve/veya kapasite sağlayan üretim şirketleri ile tedarik lisansına sahip şirketi,

ıı) Tedarik şirketi: Elektrik enerjisinin ve/veya kapasitenin toptan ve/veya perakende satılması, ithalatı, ihracatı ve ticareti faaliyetleri ile iştigal edebilen tüzel kişiyi,

ii) TEİAŞ: Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketini,

jj) Tesis: Elektrik enerjisi üretimi, iletimi veya dağıtımı faaliyeti yürütülen veya yürütülmeye hazır tesis, şebeke veya teçhizatı,

- kk) TETAŞ: Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketini,
- ll) (**Değişik:RG-24/4/2021-31464**) Fiziksel İletim Hakkı (FİH): Elektrik transferleri için megavat (MW) olarak ifade edilen enterkonneksiyon kapasitesini kullanma hakkını,
- mm) (**Değişik:RG-24/4/2021-31464**) Fiziksel İletim Hakkı Devri: Tüzel kişiler tarafından inşa edilen enterkonneksiyon hatları sebebi ile ilgili tüzel kişiye tahsis edilen kapasite hariç olmak üzere, sahip olunan Fiziksel İletim Haklarının İkincil Fiziksel İletim Hakkı Piyasası yoluyla devrini,
- nn) (**Değişik:RG-24/4/2021-31464**) Fiziksel İletim Hakkı Sahibi: İhale veya İkincil Fiziksel İletim Hakkı Piyasası yoluyla Fiziksel İletim Hakkına sahip olan sınır ötesi ihale katılımcısını veya tüzel kişiler tarafından inşa edilen enterkonneksiyon hatları sebebi ile ilgili tüzel kişiye yapılan kapasite tahsisi yolu ile Fiziksel İletim Hakkına sahip olan tedarik veya üretim lisansı sahibi tüzel kişiyi,
- oo) Toptan alış: Elektrik enerjisinin ve/veya kapasitesinin tekrar satış için alışı,
- öö) Toptan satış: Elektrik enerjisinin ve/veya kapasitesinin tekrar satışı için satışı,
- pp) Tüketici: Elektrik kendi kullanımı için alan kişiyi,
- rr) Uluslararası enterkonneksiyon: Ulusal elektrik sisteminin diğer ülkelere ait elektrik sistemi ile senkron paralel, asenkron paralel, ünite yönlendirmesi veya izole bölge yöntemlerinden birinin kullanılmasıyla işletilmesini esas alan enterkonneksiyonu,
- ss) Uzlaştırma dönemi: 14/4/2009 tarihli ve 27200 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Elektrik Piyasası Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliğinde belirlenen uzlaştırma dönemlerini,
- şş) Üretim: Enerji kaynaklarının, elektrik üretim tesislerinde elektrik enerjisine dönüştürülmesini,
- tt) Üretim şirketi: Sahip olduğu, kiraladığı, finansal kiralama yoluyla edindiği veya işletme hakkını devraldığı üretim tesisi ya da tesislerinde elektrik enerjisi üretimi ve ürettiği elektriğin satışıyla iştigal eden özel hukuk hükümlerine tabi tüzel kişiyi,
- uu) Üretim tesisi: Elektrik enerjisinin üretildiği tesisleri,
- üü) (**Ek:RG-24/4/2021-31464**) EÜAŞ: Elektrik Üretim Anonim Şirketini, ifade eder.
- (2) Bu Yönetmelikte geçmekle birlikte tanımlanmamış diğer terim ve kavramlar ilgili mevzuattaki anlam ve kapsama sahiptir.

İKİNCİ BÖLÜM

İthalat ve/veya İhracat Faaliyetinin Kapsamı ve Uygulamaya İlişkin Esaslar

İthalat ve/veya ihracat faaliyetinde bulunabilecek tüzel kişiler

MADDE 5 – (1) Uluslararası enterkonneksiyon şartı oluşmuş ülkelere ya da ülkelere elektrik enerjisi ithalatı ve/veya ihracatı, Bakanlığın uygun görüşü doğrultusunda, Kurul onayı ile yapılabilir. Lisanslarında yer alması kaydıyla;

- a) Özel sektör tedarik lisansı sahibi şirketler, elektrik enerjisi ithalat ve/veya ihracatı faaliyetlerini,
- b) (**Değişik:RG-15/6/2019-30802**) EÜAŞ, hükümetler arası anlaşmalar kapsamında imzalanmış olan elektrik enerjisi ithalat veya ihracat anlaşmalarına uygun elektrik enerjisi ithalat ve/veya ihracatı faaliyetlerini ve elektrik enerjisi mübadelesi kapsamında ithalat ve ihracat faaliyetlerini,
- c) (**Değişik:RG-24/4/2021-31464**) Üretim lisansı sahibi tüzel kişiler sahip oldukları üretim tesislerinin işletmedeki toplam kurulu gücünü aşmayacak şekilde elektrik enerjisi ihracatı faaliyetini, yürütebilir.

(2) Birinci fıkrada belirtilen tüzel kişilerin ithalat faaliyeti, tedarik lisansları, ihracat faaliyeti ise tedarik veya üretim lisansları kapsamında düzenlenir ve ayrıca lisans alınmasını gerektirmez.

Elektrik enerjisinin ithalat ve/veya ihracatı faaliyetinde uygulanacak yöntemler

MADDE 6 – (1) Elektrik enerjisinin ithalatı;

- a) Ulusal elektrik sisteminin elektrik enerjisinin ithal edileceği ülkenin elektrik sistemi ile senkron paralel şekilde işletilebilmesi,
- b) Elektrik enerjisinin ithal edileceği ülke elektrik sistemindeki bir üretim tesisinin ya da üretim tesisinin bir ya da birden fazla ünitesinin elektrik piyasasında iletim şebekesi ve/veya dağıtım şebekesine ilişkin mevzuat hükümlerine uygun olarak ulusal elektrik sistemine paralel çalıştırılabilmesi,
- c) Asenkron paralel bağlantı yapılması,
- ç) 22 nci madde çerçevesinde, ülke içerisinde oluşturulacak izole bir bölgenin, enterkonneksiyon hatları ile beslenmesi, hallerinde mümkündür.
- (2) Elektrik enerjisinin ihracatı;
- a) Ulusal elektrik sisteminin elektrik enerjisinin ihraç edileceği ülkelerin elektrik sistemi ile senkron paralel şekilde işletilebilmesi,
- b) Ülke sınırları içerisindeki bir üretim tesisinin ya da üretim tesisinin bir ya da birden fazla ünitesinin elektrik enerjisinin ihraç edileceği ülkenin elektrik sistemi ile paralel çalıştırılabilmesi,
- c) Asenkron paralel bağlantı yapılması,
- ç) Elektrik enerjisi ihraç edilecek ülkede oluşturulacak izole bir bölgenin, enterkonneksiyon hatları ile beslenmesi,

hallerinde mümkündür.

Senkron paralel bağlantılarda ithalat ve/veya ihracat faaliyeti için yapılacak başvurular

MADDE 7 – (Değişik:RG-24/4/2021-31464)

(1) Elektrik enerjisi ithalatı ve/veya ihracatı yapılabilecek enterkonneksiyon hatları, Bakanlık görüşü doğrultusunda Sistem İşletmecisi tarafından ilan edilir.

(2)¹ Senkron paralel bağlantılar için enterkonneksiyon hat kapasitesini kullanarak ithalat ve/veya ihracat yapılmasına yönelik faaliyette bulunmak isteyen tedarik lisansı sahibi şirketler Sistem İşletmecisi veya Kanunun 8 inci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca taraf olunan uluslararası kuruluşlar tarafından açıklanan kapasite tahsislerine ilişkin ihalelere katılabilir ve kapasite tahsisine hak kazanmaları durumunda, tahsis edilen miktar ve süre kadar elektrik enerjisi ithalatı ve/veya ihracatı yapabilirler.

(3)² Senkron paralel bağlantılar için enterkonneksiyon hat kapasitesini kullanarak ihracat yapılmasına yönelik faaliyette bulunmak isteyen üretim lisansı sahibi şirketler Sistem İşletmecisi veya Kanunun 8 inci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca taraf olunan uluslararası kuruluşlar tarafından açıklanan kapasite tahsislerine ilişkin ihalelere katılabilirler ve kapasite tahsisine hak kazanmaları durumunda, tahsis edilen miktar ve süre kadar elektrik enerjisi ihracatı yapabilirler.

(4)³ Senkron paralel bağlantılar için enterkonneksiyon hat kapasitesini kullanarak ithalat ve/veya ihracat yapılması kapsamında verilecek teminat tutarı Sistem İşletmecisi tarafından belirlenir ve duyurulur. Senkron paralel bağlantılar için enterkonneksiyon hat kapasitesini kullanarak ithalat/ihracat yapmak isteyen ve bu hakka sahip olan şirketler, belirlenen tutardaki teminat mektubunu Sistem İşletmecisine sunarlar.

(5) Senkron paralel bağlantı sağlanmış ülkelerde Fiziksel İletim Hakkı elde etmiş kişilerin Türkiye ile sınır ötesi elektrik ticaretini gerçekleştirebilmesi için 5 inci maddenin birinci fıkrasında belirtilen tüzel kişiler ile anlaşmaları gerekmektedir.

Senkron paralel olmayan bağlantılarda ithalat ve/veya ihracat faaliyeti için yapılacak başvurular

MADDE 8 – (Değişik:RG-24/4/2021-31464)

(1) Senkron paralel olmayan bağlantılarda ithalat faaliyetinde bulunmak için yapılan lisans tadili başvurularında aşağıdaki bilgi ve belgelerin Kuruma sunulması zorunludur:

- a) İthalat yapılacak ülke.
- b) İthal edilmesi öngörülen elektrik enerjisinin üretiminde kullanılan yakıt türü veya türleri.
- c) İthal edilmesi öngörülen elektrik enerjisinin megavat (MW) cinsinden azami gücü, kilovatsaat (kWh) cinsinden yıllık miktarı.
- ç) İthalat faaliyeti için öngörülen başlama tarihi ve faaliyet süresi.
- d) İthal edilmesi öngörülen elektrik enerjisinin ülke sınırındaki teslim noktaları.
- e) İthalatta kullanılacak yöntem.

f)⁴ Karşı ülkede elektrik enerjisi ithalatı ile ilgili Bakanlık ve/veya yetkili Kurumla yapılan ve ilgili şirketin unvanını ve bu fıkra kapsamında bilgileri kapsayan ve ilgili enterkonneksiyon hattının kullanılabileceğini belirtir; ön anlaşma, protokol veya niyet mektubu ve söz konusu enerjinin tedarik edilmiş veya edileceğine ilişkin muhatap şirket ile yapılan ön anlaşma, protokol veya niyet mektubu. Ayrıca imza tarihi eski olmakla birlikte başvuru yapılacak süre için yürürlükte olan bir Anlaşma sunulması halinde söz konusu Anlaşmanın geçerli olduğuna ilişkin olarak başvuru sahibi tarafından verilecek yazılı taahhütname.

- g) Lisans tadil bedelinin yatırıldığına ilişkin belge.

(2) Senkron paralel olmayan bağlantılarda ihracat faaliyetinde bulunmak için yapılan lisans tadili başvurularında aşağıdaki bilgi ve belgelerin Kuruma sunulması zorunludur:

- a) İhracat yapılacak ülke.
- b) İhraç edilmesi öngörülen elektrik enerjisinin megavat (MW) cinsinden azami gücü ve kilovatsaat (kWh) cinsinden yıllık miktarı.
- c) İhracat faaliyeti için öngörülen başlama tarihi ve faaliyet süresi.
- ç) İhraç edilmesi öngörülen elektrik enerjisinin ülke sınırındaki teslim noktaları.
- d) İhracatta kullanılacak yöntem.

e)⁵ Karşı ülkede elektrik enerjisi ihracatı ile ilgili Bakanlık ve/veya yetkili kurumla yapılan ve ilgili şirketin unvanını ve bu fıkra kapsamında belirtilen bilgileri içeren ve ilgili enterkonneksiyon hattının kullanılabileceğini belirtir ön anlaşma, protokol veya niyet mektubu. Ayrıca imza tarihi eski olmakla birlikte başvuru yapılacak süre için yürürlükte olan bir Anlaşma sunulması halinde söz konusu Anlaşmanın geçerli olduğuna ilişkin olarak başvuru sahibi tarafından verilecek yazılı taahhütname.

- f) Lisans tadil bedelinin yatırıldığına ilişkin belge.

¹ 15/6/2019 tarihli ve 30802 Sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Yönetmelik ile değiştirilmiştir.

² 15/6/2019 tarihli ve 30802 Sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Yönetmelik ile değiştirilmiştir.

³ 15/6/2019 tarihli ve 30802 Sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Yönetmelik ile değiştirilmiştir.

⁴ 28/12/2014 tarihli ve 29219 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Yönetmelik ile değiştirilmiştir.

⁵ 28/12/2014 tarihli ve 29219 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Yönetmelik ile değiştirilmiştir.

(3) Karşı ülkede elektrik enerjisi ithalatı/ihracatı ile ilgili Bakanlık ve/veya yetkili Kurumla yapılan ön anlaşma, protokol veya niyet mektubu, söz konusu ülkedeki Türk Konsoloslüğundan veya Lahey Devletler Özel Hukuku Konferansı çerçevesinde hazırlanan 20/6/1984 tarihli ve 3028 sayılı Kanun ile kabul edilen Yabancı Resmi Belgelerin Tasdiki Mecburiyetinin Kaldırılması Sözleşmesi hükümlerine göre onaylanmış olmalıdır.

(4) Bu madde kapsamında belirtilen bilgi ve belgelerin eksiksiz olarak Kuruma sunulması durumunda;

a) Tedarik lisansına veya üretim lisansına sahip tüzel kişiler tarafından; mevcut ya da yapılacak hatlar vasıtasıyla uluslararası enterkonneksiyon şartı oluşmuş ülkelere ya da ülkelere, tedarik lisansı sahibi tüzel kişiler için ithalat ve/veya ihracat faaliyetlerinde üretim lisansına sahip tüzel kişiler içinse ihracat faaliyetinde bulunmak üzere başvuruda bulunulması halinde, Kurum tarafından, Bakanlık görüşü ile teknik konulara ilişkin olarak Sistem İşletmecisinin görüşü alınır.

b) Görüşlerin olumlu olması halinde, başvuru Kurum internet sayfasında duyurulur. Duyuruyu izleyen on beş gün içerisinde, aynı hattı kullanmak suretiyle ithalat ve/veya ihracat faaliyetinde bulunmak isteyen tedarik lisansı sahibi tüzel kişiler ile aynı hattı kullanmak suretiyle ihracat faaliyetinde bulunmak isteyen üretim lisansı sahibi tüzel kişiler de Kuruma başvurabilir. Süresinde yapılan başvurular sonuçlandırılıncaya kadar aynı hat için yeni başvuru kabul edilmez.

c)⁶ Aynı hat için birden fazla lisans tadil başvurusu olması ve kısıt oluşması halinde, başvurular bu Yönetmelik hükümleri doğrultusunda sonuçlandırılmak üzere ilgili Sistem İşletmecisine ve başvuru sahiplerine bildirilir. Sistem İşletmecisi başvuru sahipleri arasında yapılacak yarışma ile kapasite tahsisine ilişkin işlemleri bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde kırk beş gün içerisinde sonuçlandırarak Kurul kararı alınmasını teminen sonucu Kuruma bildirir. Yarışmayı kazanan başvuru sahibinin süresi içerisinde dokuzuncu maddede belirtilen belgelerle birlikte lisans tadili için Kuruma başvurması durumunda bu durum Sistem İşletmecisine bildirilir ve yarışmada ikinci olan tüzel kişi hakkında Kurul kararı alınması için işlem başlatılır.

ç) Ulusal elektrik sisteminin elektrik enerjisinin ithal ya da ihraç edileceği ülkenin elektrik sistemi ile senkron paralel şekilde işletilebilmesinin mümkün olmaması durumunda ithalat veya ihracat faaliyetlerinden hangisinin yapılacağına ilişkin olarak Bakanlık görüşü esas alınır.

Senkron paralel olmayan bağlantılarda başvuruların incelenmesi, değerlendirilmesi ve sonuçlandırılması

MADDE 9 – (1) (Değişik:RG-24/4/2021-31464) Senkron paralel olmayan bağlantılar için ithalat ve/veya ihracat faaliyetinde bulunması Kurul kararıyla uygun bulunan lisans sahibi tüzel kişiye öngörülen ithalat ve/veya ihracat faaliyetine ilişkin olarak başvuru sırasında sunulan belgelere uygun anlaşmaların ve enterkonneksiyon kullanım anlaşmasının Kuruma ibraz edilmesi durumunda faaliyet izni verileceği ve bu yükümlülüğün otuz gün içerisinde yerine getirilmesi gerektiği yazılı olarak bildirilir. Bu süre Kurul kararı ile uzatılabilir. Sunulacak anlaşmalar söz konusu ülkedeki Türk Konsoloslüğundan veya Lahey Devletler Özel Hukuku Konferansı çerçevesinde hazırlanan ve 3028 sayılı Kanun ile kabul edilen Yabancı Resmi Belgelerin Tasdiki Mecburiyetinin Kaldırılması Sözleşmesi hükümlerine göre onaylanmış olmalıdır. Yükümlülüklerin yerine getirilmesi halinde, ithalat ve/veya ihracat faaliyetine izin verilmesine ilişkin hükümler Kurum tarafından ilgili tüzel kişinin lisansına derç edilir ve internet sayfasında yayımlanmak üzere ilgili Sistem İşletmecisine bildirilir.

(2) **(Ek:RG-28/12/2014-29219)** Senkron paralel olmayan bağlantılar için verilen ithalat ve/veya ihracat faaliyetine ilişkin iznin süresinin dolmasından önce faaliyetin devamına ilişkin Kuruma lisans tadil başvurusu yapılması ancak başvuruya ilişkin sürecin zamanında tamamlanamaması durumunda, elektrik enerjisi ithalat ve/veya ihracatına ilişkin Kuruma yapılan başvurunun sonuçlandırılmasına yönelik işlemler tamamlanıncaya kadar; söz konusu ithalat ve/veya ihracat faaliyetinin kesintiye uğramamasını teminen ve gereklilik olması durumunda, faaliyetin devamına Kurul tarafından izin verilebilir.

İthalat ve ihracat faaliyetlerinde dengeleme mekanizmasına ilişkin süreç

MADDE 10 – (Değişik:RG-24/4/2021-31464)

(1) Enterkonneksiyon hat kapasitesini kullanarak ithalat ve/veya ihracat yapmak amacıyla hat kapasite tahsisine hak kazanmış lisans sahibi tüzel kişiler ve/veya diğer ülkede yapılan ihalelerde Fiziksel İletim Hakkı elde etmiş olan kişi veya kuruluşlar ile enerji alış/satış anlaşması yapmış olan ithalat ve/veya ihracat hakkı sahibi şirketleri kapsayan dengeleme mekanizmasına ilişkin faaliyetler ve uzlaştırma işlemleri dengeleme ve uzlaştırmaya ilişkin mevzuat hükümleri uyarınca yürütülür.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İthalat ve/veya İhracat Faaliyetine İlişkin Lisans Hükümleri ve Serbest Bölgeler

Senkron paralel bağlantı dışındaki bağlantılarda ithalat ve/veya ihracat faaliyetinin süresinden önce sona erdirilmesi

MADDE 11 – (Değişik:RG-24/4/2021-31464)

(1) Senkron paralel bağlantı dışındaki bağlantılarda ithalat ve/veya ihracat faaliyetinde bulunan bir tüzel kişinin lisansı kapsamında sürdürmekte olduğu ithalat ve/veya ihracat faaliyetine süresinden önce son verme talebiyle Kuruma başvurması durumunda talep Kurum tarafından ilgili Sistem İşletmecisine bildirilir ve hak sahibinin talebi Kurul Kararı alınmasının ardından lisans tadili gerçekleştirilmek suretiyle sonuçlandırılır.

Lisans sahibi tüzel kişinin ithalat ve/veya ihracat faaliyetine ilişkin yükümlülükleri

⁶ 15/6/2019 tarihli ve 30802 Sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Yönetmelik ile değiştirilmiştir.

MADDE 12 – (1) (Değişik:RG-24/4/2021-31464) Sistem İşletmecisi ile enterkonneksiyon hattı kapasite kullanımına hak kazanan tüzel kişiler arasında Enterkonneksiyon Kullanım Anlaşması imzalanır. Senkron paralel olmayan bağlantılar için genel hükümleri Kurul tarafından onaylanan standart nitelikteki enterkonneksiyon kullanım anlaşmaları kullanılır. Bu anlaşmanın genel hükümlerinde Kurul tarafından değişiklik yapılması halinde, Sistem İşletmecisi ile hak sahibi tüzel kişiler arasında yeni genel hükümleri içeren anlaşma Sistem İşletmecisi tarafından tüzel kişilere yapılacak bildirim tarihinden itibaren bir ay içerisinde imzalanır veya Sistem İşletmecisinin uygun görmesi halinde Kurul tarafından değiştirilen hükümlere ilişkin bir ek sözleşme Sistem İşletmecisinin yapacağı bildirim tarihinden itibaren bir ay içerisinde imzalanmak suretiyle değişiklik hükümleri geçerlilik kazanır. Sistem İşletmecisinin bildirimine rağmen süresi içerisinde enterkonneksiyon kullanım anlaşmalarını imzalamak üzere başvuruda bulunmayan tüzel kişilerin enterkonneksiyon kullanım anlaşmaları Sistem İşletmecisi tarafından feshedilerek bu kişilerin enterkonneksiyon kapasite kullanım hakları sona erdirilir. Senkron paralel bağlantılarda Sistem İşletmecisi ile enterkonneksiyon hattı kapasite kullanımına hak kazanan tüzel kişiler arasında Sistem İşletmecisi tarafından hazırlanan standart nitelikteki enterkonneksiyon kullanım anlaşmaları imzalanır. 21 inci madde kapsamında yeni enterkonneksiyon hatlarının tüzel kişiler tarafından yapılması durumunda ayrıca Sistem İşletmecisi ile enterkonneksiyon hattı kapasite kullanımına hak kazanan tüzel kişiler arasında ilgili Sistem İşletmecisi tarafından hazırlanan Tesis Sözleşmesi imzalanır.

(2) **(Değişik:RG-24/4/2021-31464)** Lisans sahibi tüzel kişiler, ithalat ve/veya ihracat faaliyeti çerçevesinde gerçekleştirdikleri sınır ötesi elektrik ticareti faaliyetleri ile ilgili olarak Sistem İşletmecisine Enterkonneksiyon Kullanım Anlaşmasında belirtilen bildirimlerde bulunmakla ve iletim gerilim seviyesinden kapasite tahsisi yapılan lisans sahipleri Kurul tarafından onaylanmış tarife tablolarında yer alan enterkonneksiyon hattının bağlı olduğu trafo merkezinin bulunduğu bölgeye ilişkin tarife üzerinden hesaplanan iletim bedellerini, dağıtım gerilim seviyesinden kapasite tahsisi yapılan lisans sahipleri Kurul tarafından onaylanmış tarife tablolarında yer alan orta gerilim seviyesinden özel tedarikçi den enerji alan tüketicilere ilişkin ticarethane abone grubunun tek terimli tarifesi üzerinden hesaplanan dağıtım bedelini tahsis süresi boyunca ilgili Sistem İşletmecisine ödemekle yükümlüdür.

(3) **(Değişik:RG-24/4/2021-31464)** TEİAŞ iletim sistem işletmecileri arası transit akışlarla ilgili tazmin mekanizmasına dâhil olması halinde uygulanmakta olan mekanizma uyarınca gerekli ödemeleri yapar ve kendisine yapılan ödemeleri tahsil eder. Söz konusu tazmin mekanizması uyarınca TEİAŞ'ın yapması gereken ödemeler, metodoloji ve tarifenin Kurul tarafından onaylanmasını takiben tarifelere yansıtılır.

(4) Görevli tedarik şirketleri, ithal ettikleri elektrik enerjisinin serbest olmayan tüketicilere satışını, elektrik piyasası tarifelere ilişkin mevzuat hükümlerine uygun olarak yapmak zorundadır.

(5) Lisans sahibi tüzel kişiler, ithalat ve/veya ihracat faaliyetine ilişkin olarak Kurumca gerekli görülmesi halinde her türlü ek bilgi ve belgeyi sunmakla yükümlüdür.

(6) Elektrik enerjisinin ithalatı ve/veya ihracatı faaliyetinin Kurul tarafından hangi durumlarda sınırlandırılabilmesine ilişkin hükümlere ilgili lisanslarda yer verilir.

Serbest bölgeler

MADDE 13 – (1) Yurt içinden serbest bölgelere elektrik enerjisi satışı, elektrik piyasası açısından tüketicilere yapılan satış olarak değerlendirilir ve bu Yönetmelik hükümleri uygulanmaz.

Senkron paralel bağlantılarda bölgesel dengeleme piyasası işlemleri

MADDE 14 – (Değişik:RG-24/4/2021-31464)

(1) Sistem İşletmecisinin bölgesel dengeleme piyasasının işletilmesi ile ilgili olarak, senkron paralel bağlantı yoluyla ilgili iletim sistemleri ile yapacağı sınır ötesi elektrik alışverişi, ithalat ve/veya ihracat faaliyeti kapsamında değerlendirilmez.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Enterkonneksiyon Hatlarında Kapasite Tahsisine İlişkin Genel Esaslar

Enterkonneksiyon hat kapasitelerinin tahsisi

MADDE 15 – (Değişik:RG-28/12/2014-29219)

(1) **(Değişik:RG-24/4/2021-31464)** Enterkonneksiyon hat kapasitelerinin tahsisi, enterkonneksiyon hat kullanımının takibi ve bu hatlardaki kısıt yönetimi, Sistem İşletmecisi tarafından yürütülür.

(2) TEİAŞ birinci fıkra kapsamındaki hak ve yükümlülüklerini Kanunun 8 inci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca uluslararası kuruluşlar ile yapacağı anlaşmalar çerçevesinde ve Kurul onayı almak kaydıyla söz konusu uluslararası kuruluşlara kısmen veya tamamen devredebilir.

Enterkonneksiyon hat kapasitelerinin duyurulması

MADDE 16 – (Değişik:RG-24/4/2021-31464)

(1) Sistem İşletmecisi;

a) Bir enterkonneksiyon hattının işletmeye alınması,

b) Bir enterkonneksiyon hattındaki kapasite kullanımının, belirli bir nedenle son bulması,

c) İşletmede olan bir enterkonneksiyon hattında herhangi bir nedenle oluşacak kapasite artışı, hallerinde ortaya çıkacak kapasiteler hakkındaki bilgileri gerekli izin ve onayları alarak ilan eder.

(2) Birinci fıkradaki enterkonneksiyon hatları ile ilgili olarak, Sistem İşletmecisi tarafından yapılan duyurularda asgari olarak;

- a) Hatların güvenlik ve işletme ile ilgili standartları, NTK hesabına ilişkin olarak kullanılan yöntemler hakkındaki bilgilere,
- b) TEK değerlerine ve bu kapasitelerin nasıl kullanılmakta olduğuna,
- c) Şebeke ve çevre şartları da göz önüne alınarak piyasanın kullanımına sunulan KAK değerlerine ve kullanım şartlarına,
- yer verilir.

Enterkonneksiyon hat kapasite tahsisine ilişkin usul ve esasların belirlenmesi

MADDE 17 – (Değişik:RG-24/4/2021-31464)

(1) Uluslararası enterkonneksiyon hatlarının net transfer kapasiteleri, kullanıma açık kapasiteleri, tahsis edilmiş kapasiteleri, kullanıma açık kapasitelerin öngörülen tahsisat süresi ve miktarları, sistem kısıtları ve piyasa şartları dikkate alınarak Sistem İşletmecisi tarafından sınır veya hat bazında belirlenir ve ilan edilir. Sistem İşletmecisi, enterkonneksiyon hattı kapasite tahsis yönteminin belirlenmesi ve uygulanmasında;

- a) Eşit taraflar arasında ayırım gözetilmemesi,
- b) Rekabetin geliştirilmesi,
- c) Şeffaflık,

ilkeleri doğrultusunda hareket eder ve kısıt olması durumunda enterkonneksiyon hattı kapasitesi, piyasa katılımcılarının kullanımına yarışma suretiyle sunulur.

(2) Kurul, enterkonneksiyon hatlarına ilişkin kapasite tahsisi ile ilgili olarak birinci fıkrada sıralanmış ilkeler doğrultusunda uygulanacak yarışma yöntemini değiştirebilir.

(3) İthalat ve/veya ihracat hakkı elde eden lisans sahibi tüzel kişiler tarafından tesis edilen hatlar hariç olmak üzere, bir enterkonneksiyon hat kapasitesinin bir kullanıcıya tahsis süresi bir defada iki yılı geçemez.

(4) Yeni tesis edilecek enterkonneksiyon hatlarının ithalat ve/veya ihracat hakkı elde eden lisans sahibi tüzel kişiler tarafından tesis edilmesi halinde yeni oluşacak kapasitenin söz konusu tüzel kişiye doğrudan tahsisine ilişkin usul ve esaslar Kurul tarafından belirlenir.

(5) Senkron paralel hatlar için yapılacak kapasite tahsisi yarışmasına katılacak lisans sahibi tüzel kişilerin diğer ülkelerdeki tüzel kişiler ile yaptığı anlaşmalar enterkonneksiyon hattı kapasite tahsisinde dikkate alınmaz.

(6) Kapasite tahsis sürecinde Sistem İşletmecisi tarafından, hattın kullanımı için başvuruda bulunan tüzel kişilere söz konusu enterkonneksiyon hattı ile ilgili teknik bilgiler, ölçüm yerleri ve gerekli olabilecek diğer bilgiler verilir ve duyurulur.

(7) Senkron paralel bağlantılarda tahsis edilmiş kapasitenin, Sistem İşletmecisine önceden bilgi verilerek onay alınması şartıyla, söz konusu enterkonneksiyon hattı için ithalat ve/veya ihracat faaliyetinde bulunmasına izin verilmiş diğer lisans sahibi tüzel kişilere ikincil piyasalarda satışı mümkündür. İkincil Fiziksel İletim Hakkı Piyasasına ilişkin usul ve esaslar TEİAŞ tarafından hazırlanarak Kurul onayına sunulur.

(8) Sistem İşletmecisinin yükümlülüklerini yerine getirmemesinden dolayı ilgili tüzel kişilerin tahsis edilmiş kapasite haklarını kullanamamaları veya kapasitelerinde azaltma meydana gelmesi durumunda, Sistem İşletmecisine ödenmiş bulunan kısıt yönetimi bedelinin kullanılmayan döneme tekabül eden kısmı ilgili tüzel kişiye geri ödenir.

Kısıt yönetimi yöntemleri ve kısıt yönetimi bedelleri ile ilgili kurallar

MADDE 18 – (Başlığı ile Birlikte Değişik:RG-24/4/2021-31464)

(1) Enterkonneksiyon hatlarının kapasite tahsisinde, ulusal elektrik sistemi ve komşu ülkelere ait elektrik sistemlerinin şebeke güvenliğini tehlikeye düşürmeden ve ulusal elektrik sistemi ve komşu ülkelere ait elektrik sistemlerinin işletme standartlarıyla uyumlu olacak şekilde mümkün olan en yüksek kapasitenin piyasa katılımcılarına sunulması esastır.

(2) Yapılacak kapasite tahsis yarışmasında enterkonneksiyon hattına ilişkin ilan edilen kapasiteden daha az talep gelmesi durumunda kısıt yönetimi bedeli alınmaz.

(3) Yarışma yapılması suretiyle yapılan kapasite tahsisinde kullanım dönemi içerisinde herhangi bir nedenle bir kısım kapasite tahsisinin iptali nedeniyle atıl bir kapasite ortaya çıktığı takdirde, bu durum mevcut enterkonneksiyon hattı kapasitesini kullanan diğer kullanıcıların haklarını ve kısıt yönetimi bedellerini etkilemez.

(4) Enterkonneksiyon hattı kapasite kullanım hakkının kullanım faktörü değerlendirmesi veya diğer yükümlülüklerin yerine getirilmemesi veya hak sahibi tüzel kişinin lisansının iptal edilmesi veya sona ermesi sonucunda iptali veya yürütülen ithalat ve/veya ihracat faaliyetinin süresinden önce kullanıcı tarafından sona erdirilmesi hallerine bağlı olarak kaybedilmesi durumunda hakkı sona eren tüzel kişinin varsa kısıt yönetimi bedeli ödeme yükümlülüğü devam eder.

Kısıt yönetimi bedellerinden ve iletim sistemi işletmecileri arası transit akışlarla ilgili tazmin mekanizmasından kaynaklanan gelirlerin kullanılması

MADDE 19 – (Başlığı ile Birlikte Değişik:RG-24/4/2021-31464)

(1) Kısıt yönetimi bedellerinden ve iletim sistemi işletmecileri arasındaki tazmin mekanizmasından kaynaklanan gelirler öncelikle;

- a) Yeni enterkonneksiyon hatlarının tesisinde,
- b) Mevcut enterkonneksiyon hatlarının NTK miktarının artırılması için gereken iletim veya dağıtım sistemlerinin güçlendirmelerinin tesisinde,
- c) Mali ihtiyaçları ile ilgili ve Kurul tarafından onaylanan diğer amaçlara yönelik olarak,

kullanılır.

Enterkonneksiyon hattı kapasite kullanımında uyulacak kurallar

MADDE 20 – (Değişik:RG-24/4/2021-31464)

(1) Senkron paralel bağlantılarda; tahsis edilmiş veya İkincil Fiziksel İletim Hakkı Piyasasında devralınmış veya enterkonneksiyon hattı inşa etmiş olması nedeniyle tahsis edilen kapasite miktarlarının tamamını veya bir kısmını ihale dokümanında belirtilen bildirim zamanı içinde kullanacağını bildirmeyen Fiziksel İletim Hakkı sahipleri, söz konusu kapasitenin kullanılmayan kısmındaki kullanım haklarını kaybederler. Söz konusu kapasite, ihale dokümanında tanımlanan ihale dönemlerine uygun olarak yeniden ihale edilebilir. Bu fıkra kapsamında tahsis edilen kapasiteye ilişkin kullanım haklarını kaybeden tüzel kişilerin varsa tahsisattan kaynaklanan ödeme yükümlülükleri devam eder.

(2) Tüzel kişiler tarafından inşa edilerek ilgili tüzel kişiye kapasite tahsisi yapılan enterkonneksiyon hatları ve senkron paralel bağlantılar hariç olmak üzere, enterkonneksiyon hatlarının kapasite tahsisine hak kazanmış lisans sahibi tüzel kişilerin enterkonneksiyon hatlarını belirlenen kullanım faktörü oranında veya üzerinde kullanması esastır. Altı aydan kısa süreli kapasite tahsislerinde kullanım faktörü değerlendirmesi yapılmaz. Enterkonneksiyon hattı kapasite tahsisinde, tahsis sonrası kısıt olması durumu hariç olmak üzere, hattın kapasite kullanım süresi başladıktan sonraki ilk bir ay ve son üç ay hariç tutulmak üzere her ay sonunda değerlendirme yapılır. İlgili Sistem İşletmecisi tarafından yapılan hesaplama sonucunda kullanım faktörünün son ay için yüzde ellinin altında veya son üç ay ortalamasının yüzde altmışın altında olduğunun tespit edilmesi halinde, Sistem İşletmecisi yapmış olduğu hesaplamaları Kuruma bildirir. Enterkonneksiyon hattı kapasite kullanım hakkının Kurul tarafından iptal edilmesi durumunda ilgili kullanıcının enterkonneksiyon hattı kapasite tahsisinin iptal edildiği ve kalan kullanım dönemi ve/veya yeni kullanım dönemi için tahsis yapılacağı Sistem İşletmecisi tarafından duyurulur. İlgili kullanıcının hakları, kullanım hakkı Kurul tarafından iptal edilene kadar devam eder. Ancak bu süre içerisinde ilgili kullanıcının iptale konu kullanım şartlarını yerine getirmesi kendisine yeni haklar sağlamaz ve yeni kullanıcının haklarını etkilemez.

(3)⁷ Kapasite tahsisine ilişkin usul ve esaslar Sistem İşletmecisi tarafından hazırlanarak Kurul onayına sunulur ve onayı müteakip Sistem İşletmecisi tarafından hazırlanan ihale dokümanları internet sitesinde duyurulur. Ancak 15 inci maddenin ikinci fıkrası kapsamında yapılacak olan kapasite tahsislerinde ayrıca usul ve esasların onaylanmasına gerek olmayıp, Kurul tarafından onaylanan ihale dokümanları çerçevesinde kapasite tahsisleri gerçekleştirilir.

(4) Hak sahibi tüzel kişiler ödeme yükümlülüklerinin teminat altına alınabilmesini teminen Enterkonneksiyon Kullanım Anlaşması kapsamında belirlenen teminatı ve yeni enterkonneksiyon hatlarının tüzel kişiler tarafından yapılması durumunda 21 inci madde uyarınca Tesis Sözleşmesi kapsamında belirlenen teminatı ilgili Sistem İşletmecisine vermekle yükümlüdür. Bu teminatların iadesi ve irat kaydedilmesine ilişkin hükümler Enterkonneksiyon Kullanım Anlaşmasında ve Tesis Sözleşmesinde düzenlenir.

(5) Ulusal elektrik sisteminin diğer ülkeler ile senkron paralel çalışmadığı durumlarda; Sistem İşletmecisi, söz konusu hatlar için kapasite hesaplanması, hat tahsisi, kısıt yönetimi ve hatların denetimi hususlarında, eğer varsa daha önce imzalanmış bulunan uluslararası anlaşmaların hükümlerini de dikkate alarak hareket eder.

Yeni enterkonneksiyon hatlarının tüzel kişiler tarafından yapılması

MADDE 21– (Değişik:RG-24/4/2021-31464)

(1) Tedarik lisansı sahibi tüzel kişiler ithalat ve/veya ihracat faaliyeti, üretim lisansı sahibi tüzel kişiler ihracat faaliyeti yapmak amacıyla mülkiyeti ve işletmesine ilişkin tüm hak ve yetkiler Sistem İşletmecisi nam ve hesabına olması kaydıyla enterkonneksiyon tesisleri inşa edebilir ve/veya mevcut NTK'yı arttıracak iletim veya dağıtım tesisleri yapabilirler. Bu madde kapsamında yapılacak kapasite tahsisleri başvuranın lisans süresini geçmemek kaydıyla on yılı geçemez. İlgili lisans sahibi tüzel kişi yapılması planlanan enterkonneksiyon hattına ilişkin Yeni Tesis Edilecek Enterkonneksiyon Hatlarının Tüzel Kişiler Tarafından Tesis Edilmesi Halinde Kapasite Tahsisine İlişkin Usul ve Esaslarda belirtilen bilgi ve belgelerle birlikte Sistem İşletmecisine başvurur. Sistem İşletmecisi gerekmesi halinde başvuru sahibinden yapılması planlanan enterkonneksiyon hattına ilişkin ilave bilgi ve belge talep edebilir. Başvuruya ilişkin Sistem İşletmecisi tarafından Bakanlık görüşü alınır. Sistem İşletmecisi tarafından başvurunun uygun bulunması ve Bakanlık görüşünün olumlu olması halinde, yeni yapılması planlanan hatta ilişkin bilgiler başka tedarik ve/veya üretim lisansı sahiplerinin başvurularının alınabilmesini teminen iletim gerilim seviyesinden yapılan başvurular için doksan gün, dağıtım gerilim seviyesinden yapılan başvurular için otuz gün süre ile Sistem İşletmecisinin internet sayfasında duyurulur. Süresi içerisinde yapılmayan başvurular dikkate alınmaz.

(2) Aynı enterkonneksiyon hattını tesis etmek ve/veya mevcut NTK'yı arttıracak iletim veya dağıtım tesisleri yapmak için birden fazla talep olmaması halinde ilgili tüzel kişi Sistem İşletmecisi tarafından Kuruma bildirilir. Birden fazla talep olması halinde Sistem İşletmecisi tarafından düzenlenecek yarışmada Sistem İşletmecisinin belirleyeceği bağlantı noktası ve hat kapasitesi doğrultusunda söz konusu iletim veya dağıtım tesisi için en kısa kapasite tahsis süresini teklif eden tedarik veya üretim lisansı sahibi tüzel kişinin teklifi kabul edilir. Yapılması planlanan enterkonneksiyon hattını yapmaya hak kazanan lisans sahibi tüzel kişi Sistem İşletmecisi tarafından Kuruma bildirilir. Hak sahibi, lisansının tadil edilmesi amacıyla Sistem İşletmecisi tarafından kendisine yapılan tebliği müteakiben yirmi gün içerisinde 8 inci maddede tanımlanan karşı ülkedeki

⁷ 26/12/2014 tarihli ve 29217 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Yönetmelik ile değiştirilmiştir.

elektrik enerjisi ithalatı ve/veya ihracatı ile ilgili Bakanlık ve/veya yetkili Kurumla imzalanan anlaşma veya protokolle birlikte ilgili yıla ait lisans tadil bedelini yatırarak Kuruma başvurur. Süresi içerisinde başvuru yapılmadığı takdirde kazanılan haklar kaybedilir ve yarışmada ikinci olan tüzel kişi hakkında bu fıkra kapsamında belirtilen işlemler uygulanır.

(3) Yeni enterkonneksiyon hattını tesis etmek ve/veya mevcut NTK'yı arttırmak suretiyle ithalat ve/veya ihracat faaliyetinde bulunmak üzere kapasite tahsisine hak kazandığı Kurul kararıyla uygun bulunan tüzel kişiye ilgili Sistem İşletmecisiyle imzalanan Tesis Sözleşmesinin Kuruma ibraz edilmesi durumunda faaliyet izni verileceği ve bu yükümlülüğün altmış gün içerisinde yerine getirilmesi gerektiği yazılı olarak bildirilir. Bu süre Kurul kararı ile uzatılabilir. İlgili tüzel kişi, Tesis Sözleşmesi kapsamında Sistem İşletmecisi tarafından hesaplanacak tahmini keşif bedelinin yüzde yirmibeşi oranında teminat mektubu veya nakit teminatı Sistem İşletmecisine vermekle yükümlüdür.

(4) Üçüncü fıkra kapsamında Tesis Sözleşmesinin Kuruma sunulması halinde, ithalat ve/veya ihracat faaliyetine izin verilmesine ilişkin bilgiler Kurum tarafından ilgili tüzel kişinin lisansına derç edilir ve internet sayfasında yayımlanmak üzere Sistem İşletmecisine bildirilir. Enterkonneksiyon hattının geçici kabulünden önce Sistem İşletmecisi ile hak sahibi arasında Enterkonneksiyon Kullanım Anlaşması imzalanır. İlgili tüzel kişinin lisansına derç edilen hat kapasitesi tahsis süresi lisans tadil tarihi itibarıyla başlar.

(5) Lisansın, tahsis edilen kapasite miktarının artırılması veya düşürülmesi yönünde tadil edilmesi durumunda Enterkonneksiyon Kullanım Anlaşmasında kayıtlı olan kapasite lisansa derç edilen kapasite ile aynı olacak şekilde revize edilir. Tahsis edilen kapasite miktarının düşürülmesine ilişkin lisans tadili başvurusu, kapasite düşürülmesine ilişkin son tadilden itibaren en az 12 ay geçmeden yapılamaz. Lisansın hak sahibinin başvurusu üzerine tahsis edilen kapasite miktarının düşürülmesi yönünde tadil edilmesi durumunda düşürülen kapasiteye ilişkin haklar kaybedilir.

(6) Bu madde kapsamında iletim gerilim seviyesinden kapasite tahsisi yapılan hak sahibi tüzel kişiler, Kurul tarafından onaylanmış tarife tablolarında yer alan tesis edilen enterkonneksiyon hattının bağlı olduğu trafo merkezinin bulunduğu bölgeye ilişkin tarife üzerinden hesaplanan iletim bedellerini hattın geçici kabul tarihi itibarıyla kapasite tahsis süresi boyunca ilgili Sistem İşletmecisine ödemekle yükümlüdür. Dağıtım gerilim seviyesinden kapasite tahsisi yapılan hak sahibi tüzel kişiler Kurul tarafından onaylanmış tarife tablolarında yer alan orta gerilim seviyesinden özel tedarikçiden enerji alan tüketicilere ilişkin ticarethane abone grubunun tek terimli tarifesi üzerinden hesaplanan dağıtım bedelini hattın geçici kabul tarihinden itibaren kapasite tahsis süresi boyunca ilgili Sistem İşletmecisine ödemekle yükümlüdür. Yürütülmekte olan ithalat veya ihracat faaliyetinin 2/11/2013 tarihli ve 28809 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliğinin 35 inci maddesinde belirtilen şartları taşıyan bir mücbir sebep sonucunda gerçekleştirilememesi durumunda hak sahibi ilgili Sistem İşletmecisine başvurur. Başvuruda sunulan gerekçelerin ilgili Sistem İşletmecisi tarafından uygun görülmesi halinde hak sahibinin mücbir sebepten etkilenen yükümlülükleri etkilendikleri oranda ertelenebilir veya askıya alınabilir ve mücbir sebebin etkileri ortadan kalkana kadar hak sahibi tarafından iletim veya dağıtım bedelleri ödenmez.

(7) İletim gerilim seviyesinden yapılan tahsislerde, hak sahibinin tahsis edilen kapasitenin tamamını ticaretin fiilen mümkün olmaması durumu hariç olmak üzere bir yıl veya daha uzun bir süre kullanmayacağını Sistem İşletmecisine bildirmesi durumunda, tahsis edilen kapasitenin tamamına ilişkin sabit iletim bedellerinin yüzde onunun ödenmesi koşuluyla Enterkonneksiyon Kullanım Anlaşması yürürlükte kalır. Bu durumda hak sahibinin kalan kapasite tahsis süresi etkilenmez. Uygulama hak sahibinin Sistem İşletmecisine başvuru tarihini takip eden fatura dönemi itibarıyla başlar. Bu durumda hak sahibinin hat kapasite tahsis hakları saklı kalmak kaydı ile hak sahibine tahsis edilmiş olan hat kapasitesinin tamamı veya bir kısmı hak sahibinin kapasiteyi kullanmayacağını bildirmiş olduğu süre boyunca başka tüzel kişilere tahsis edilebilir. Hak sahibinin bildirmiş olduğu süre sona ermeden önce kapasitenin tamamını veya bir kısmını kullanmak için Sistem İşletmecisine başvurması durumunda, talebe konu kapasitenin başka bir tüzel kişiye tahsis edilmemiş olması halinde kapasitenin tamamı, talebe konu kapasitenin bir kısmının başka bir tüzel kişiye tahsis edilmiş olması halinde kapasitenin kalan kısmı Sistem İşletmecisi tarafından hak sahibine kullandırılır. Kapasitenin tamamının başka bir tüzel kişiye tahsis edilmiş olması halinde bu durum hak sahibine bildirilerek başvuru reddedilir. Sistem İşletmecisi hak sahibinin başvurusunu en geç 30 gün içerisinde sonuçlandırır. Kapasitenin tamamının veya bir kısmının bir yıldan daha kısa bir süre içerisinde hak sahibi tarafından kullanılması durumunda hak sahibi kapasitenin tamamı üzerinden hesaplanacak olan eksik alınmış olan bedelleri Sistem İşletmecisine ödemekle yükümlüdür. Kapasitenin bir kısmının başka tüzel kişilere kullandırılmış olması nedeniyle hak sahibinin talep ettiği kapasitenin tamamının kullandırılmaması durumunda hak sahibi sadece kullanılan kısma ilişkin eksik bedelleri ödemekle yükümlüdür. Senkron paralel bağlantılar kapsamında yapılan tahsislerde, kullanılacağı bildirim süresi içerisinde hak sahibi tarafından Sistem İşletmecisine bildirilmeyen kapasite Sistem İşletmecisi tarafından başka tüzel kişilere tahsis edilebilir.

(8) Bu madde kapsamında yapılacak yeni enterkonneksiyon hattının geçici kabul tarihinden itibaren sınıra kadar olan mülkiyeti ve işletmesine ilişkin tüm hak ve yetkiler Sistem İşletmecisine, enterkonneksiyon hattının kapasite kullanım hakkı ise kapasite tahsis süresi boyunca hattı tesis eden tüzel kişiye ait olup, tesis edilen enterkonneksiyon hattı geçici kabulle birlikte Sistem İşletmecisinin envanterine kaydedilir. Hak sahibinin kapasite tahsis hakkı kapasite tahsis süresi sonunda sona erer ve hat kapasitesi Sistem İşletmecisi tarafından başka tüzel kişilere tahsis edilebilir. İnşa edilen hattın kapasite tahsis süresi içerisinde hak sahibinin lisansının sonlandırılması veya iptal edilmesi veya kullanım hakkının Sistem İşletmecisinden kaynaklanmayan nedenlerle sona ermesi durumlarında hak sahibi ile Sistem İşletmecisi arasındaki anlaşmalar feshedilir ve hak sahibi bu anlaşmalardan kaynaklanan kapasite kullanım hakkını ve varsa diğer haklarını kaybeder. Anlaşmaların feshedilmesi

durumunda hak sahibinin varsa anlaşmaların feshedilmesinden önceki ödeme yükümlülükleri devam eder ve anlaşmalara konu hat kapasitesi Sistem İşletmecisi tarafından başka tüzel kişilere tahsis edilebilir.

(9) Bu madde kapsamında tesis edilecek yeni enterkonneksiyon hattı kapasitesinin tamamının hak sahibine tahsis edilmemesi durumunda, kalan kapasite Sistem İşletmecisi tarafından başka tüzel kişilere tahsis edilebilir. Tüzel kişiler tarafından tesis edilmiş olan enterkonneksiyon hatlarına ilişkin Sistem İşletmecisi tarafından NTK'yı artırıcı yatırım yapılması sonucunda ortaya çıkan kullanıma açık kapasite için ilgili tüzel kişi hak talep edemez.

(10) Sınırdaki yer alan illerde kurduğu üretim tesisinde ürettiği elektriği iletim veya dağıtım sistemine bağlantı tesis etmeden kuracağı özel direkt hat ile ihraç etmek isteyen üretim lisansı sahibi kişilere Bakanlığın uygun görüşü doğrultusunda Kurul tarafından izin verilebilir.

(11) Senkron paralel olmayan bağlantılar için yapılacak yeni enterkonneksiyon tesisleri ve/veya mevcut NTK'yı arttıracak iletim veya dağıtım tesislerinin yapımı öncesinde gerekmesi durumunda TEİAŞ tarafından ENTSE'nin bilgilendirilmesi ve ilgili enterkonneksiyon hatlarının kullanımında onayının alınması gereklidir.

Teknik gereklilik halinde ithalat

MADDE 22 – (1) Sınır bölgelerinde elektrik enerjisinin temini amacıyla, teknik gereklilik doğması hâlinde geçici olarak izole bölge yöntemiyle elektrik ithalatına Bakanlığın uygun görüşü doğrultusunda Kurul tarafından izin verilebilir.

İhraç kaydı ile elektrik enerjisi ithalatı

MADDE 23 – (Değişik:RG-24/4/2021-31464)

(1) Senkron paralel bağlantı oluşana kadar ihraç kaydı ile elektrik enerjisi ithalatına Bakanlık ve Sistem İşletmecisinin görüşleri çerçevesinde Kurul tarafından izin verilebilir. İhraç kaydı ile elektrik enerjisi ithalat faaliyeti, ilgili tüzel kişinin bu faaliyeti gerçekleştireceği tüm enterkonneksiyon hatlarında birbirinden bağımsız olarak tahsis hakkı kazanması sonucunda mümkün olabilir. Bu kapsamdaki ithalat ve ihracat faaliyetleri, uzlaştırma dönemleri bazında mali uzlaştırma işlemlerine tabi tutulur.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 24 – (1) 1/6/2011 tarihli ve 27951 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Elektrik Piyasası İthalat ve İhracat Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

TETAŞ tarafından yapılan ithalat ve/veya ihracat faaliyetleri

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) TETAŞ, Kanunun 27 nci maddesine göre mevcut sözleşmeler kapsamında imzalanmış olan enerji alışı ve satışı anlaşmalarını yürütür. Mevcut imtiyaz ve uygulama sözleşmeleri kapsamında enerji alışı ve satışı anlaşmaları imzalayabilir, hükümetler arası anlaşmalar kapsamında elektrik enerjisi ithalat veya ihracat anlaşmaları imzalayabilir.

Senkron paralel bağlantılar için sistem işletmecisi tarafından açıklanan kapasite tahsislerine ilişkin ihalelere katılabilecekler

GEÇİCİ MADDE 2 – (Başlığı ile Birlikte Değişik:RG-24/4/2021-31464)

(1) Bu maddenin yayımı tarihi itibarı ile yürürlükte olan tedarik ve üretim lisanslarına, senkron paralel bağlantılar için Sistem İşletmecisi tarafından açıklanan kapasite tahsislerine ilişkin ihalelere katılabilecekleri ve hat kapasite tahsisine hak kazanılması durumunda, kazanılan miktar ve süre boyunca elektrik enerjisi ithalat ve/veya ihracatı yapabileceği hükmü dercedilir. Konuya ilişkin lisans tadilleri, lisans sahibi tüzel kişilerin başvurularına gerek duyulmaksızın Kurum tarafından lisans tadil bedeli alınmaksızın gerçekleştirilir.

(2) Birinci fıkrada kapsamındaki lisans sahibi tüzel kişiler, lisanslarına dercedilene kadar Sistem İşletmecisi tarafından açıklanan kapasite tahsislerine ilişkin ihalelere katılabilme ve hat kapasite tahsisine hak kazanılması durumunda kazanılan miktar ve süre kadar elektrik enerjisi ithalatı ve/veya ihracatı yapabilme hakkına sahiptir.

Kapasite tahsisine ve ikincil fiziksel iletim hakkı piyasasına ilişkin usul ve esaslar

GEÇİCİ MADDE 3 – (Başlığı ile Birlikte Değişik:RG-24/4/2021-31464)

(1) TEİAŞ tarafından hazırlanan Senkron Paralel Bağlantılar için Kapasite Tahsisine İlişkin Usul ve Esaslar, İkincil Fiziksel İletim Hakkı Piyasasına İlişkin Usul ve Esaslar, Senkron Paralel Olmayan Bağlantılar için Kapasite Tahsisine İlişkin Usul ve Esaslar bu maddenin yayımı tarihinden itibaren onaylanmak üzere 1 ay içerisinde Kuruma gönderilir.

Yeni tesis edilecek enterkonneksiyon hatlarının lisans sahibi tüzel kişiler tarafından tesis edilmesi halinde söz konusu tüzel kişiye doğrudan tahsisine ilişkin usul ve esaslar

GEÇİCİ MADDE 4 – (1) Yeni tesis edilecek enterkonneksiyon hatlarının ithalat ve/veya ihracat hakkı elde eden lisans sahibi tüzel kişiler tarafından tesis edilmesi halinde yeni oluşacak her bir enterkonneksiyon hattındaki KAK'ların söz konusu tüzel kişiye doğrudan tahsisine ilişkin usul ve esaslar, TEİAŞ tarafından hazırlanarak, bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden itibaren onaylanmak üzere 3 ay içerisinde Kuruma gönderilir.

Mevcut toptan satış lisansları

GEÇİCİ MADDE 5 – (1) Mevcut toptan satış lisansları, Kanunun geçici 11 inci maddesi kapsamında tedarik lisansları olarak tanzim edilene kadar, mevcut toptan satış lisansları kapsamında ithalat ve/veya ihracat faaliyetine ilişkin işlemler tesis edilir.

Senkron paralel olmayan bağlantılarda kullanılacak enterkonneksiyon kullanım anlaşması

GEÇİCİ MADDE 6 – (Ek:RG-24/4/2021-31464)

(1) Bu Yönetmeliğin 12 nci maddesinin birinci fıkrası uyarınca senkron paralel olmayan bağlantılarda kullanılacak Enterkonneksiyon Kullanım Anlaşması bu maddenin yayımı tarihinden itibaren üç ay içerisinde Kurul tarafından onaylanır. Kurul tarafından onaylanan Enterkonneksiyon Kullanım Anlaşmasının Sistem İşletmecilerine tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içerisinde Sistem İşletmecileri Enterkonneksiyon Kullanım Anlaşması imzalamış oldukları tüzel kişilere yeni anlaşmayı imzalamaları için bildirimde bulunurlar. Yapılan bildirimin tebliğ tarihini takip eden bir ay içerisinde Kurul onaylı Enterkonneksiyon Kullanım Anlaşmasını imzalamayan tüzel kişilerin mevcut anlaşmaları feshedilerek Kuruma bildirilir. Sistem İşletmecileri ile hak sahibi tüzel kişiler arasında Kurul onaylı Enterkonneksiyon Kullanım Anlaşması imzalanıncaya kadar Sistem İşletmecilerinin kendi hazırladıkları Enterkonneksiyon Kullanım Anlaşmaları kullanılır.

Yeni Tesis Edilecek Enterkonneksiyon Hatlarının Tüzel Kişiler Tarafından Tesis Edilmesi Halinde Kapasite Tahsisine İlişkin Usul ve Esaslar

GEÇİCİ MADDE 7 – (Ek:RG-24/4/2021-31464)

(1) Bu Yönetmeliğin 17 nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca hazırlanacak Yeni Tesis Edilecek Enterkonneksiyon Hatlarının Tüzel Kişiler Tarafından Tesis Edilmesi Halinde Kapasite Tahsisine İlişkin Usul ve Esaslar bu maddenin yayımı tarihinden itibaren üç ay içerisinde Kurul tarafından onaylanır.

Yürürlük

MADDE 25 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 26 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Başkan yürütür.

	Yönetmeliğin Yayınlandığı Resmî Gazete'nin	
	Tarihi	Sayısı
	17/5/2014	29003
	Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayınlandığı Resmî Gazetelerin	
	Tarihi	Sayısı
1.	28/12/2014	29219
2.	15/6/2019	30802
3.	24/4/2021	31464